

Ljubljana, 12.12.2023

Predsednik vlade
Ministrica za digitalno preobrazbo
Minister za vzgojo in izobraževanje
Člani odbora DZ za izobraževanje

Zadeva: Stališče Gospodarskega strateškega sveta za digitalizacijo glede uvajanja obveznega predmeta računalništva in informatike v osnovne in srednje šole

Gospodarski strateški svet za digitalizacijo je sprejel stališče glede uvajanja obveznega predmeta računalništva in informatike v osnovne in srednje šole. Stališče sprejemamo na podlagi ugotovitev, podanih na posvetu »Križa digitalnih veščin« z dne 3.10.2023 kot podporo javnemu pismu Partnerstva za spremembe »Uvedba obveznega predmeta RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKA v osnovne in srednje šole« ter kot odziv na javno dostopne podatke in dejstva, ki kažejo na to, da Slovenija močno zaostaja za povprečjem EU glede temeljnih digitalnih veščin.

1. **DESI indeks in pomanjkanje osnovnih digitalnih kompetenc.** Slovenija se trenutno umešča na 20. mesto glede osnovnih kompetenc v aktivni populaciji med 16 in 74 letom starosti. To je nedvomno znak za zaskrbljenost, saj je digitalno pismenost treba obravnavati kot ključno veščino za vse državljane. Uvedba obveznega predmeta računalništva in informatike v šolah je nujna za izboljšanje teh kompetenc in pripravo posameznikov za digitalno družbo, ki po svetu že prehaja v njeno nadgradnjo, torej v inteligentno družbo. Izobraževanje šolarjev ima multiplikativen učinek, saj ti prenašajo znanje znotraj družine (starše, sorojence, stare starše,...), omogoča varno rabo interneta med državljani ter predstavlja korak k doseganju višje stopnje doseganja osnovnih digitalnih kompetenc vseh državljanov.
2. Glede na trenutni predlog reforme izobraževalnega sistema, bo **Slovenija postala edina država v Evropski uniji, kjer ne bodo vključene temeljne vsebine računalništva in informatike v obveznem delu izobraževanja od vrtca do srednje šole.** Evropska Komisija že dalj časa aktivno opozarja in priporoča, da bi morala biti v vseh državah članicah uvedena obvezna učna vsebina iz računalništva, informatike in digitalnih kompetenc. Takšno obvezno izobraževanje naj bi zajemalo poseben predmet računalništva in informatike, poleg vključevanja digitalnih kompetenc v vse ostale predmete. Izkušnja Avstrije, ki je vključila zgolj digitalne kompetence v obstoječe predmete, kot to predvideva tudi slovenska kurikularna prenova, se je pokazala kot pomanjkljiva. Avstrija je namreč s takšnim pristopom do izobraževanja digitalnih kompetenc dosegla manj zadovoljive rezultate. Predmet računalništva in informatike predstavlja za sodobno družbo temeljno znanje, podobno kot znanje matematike in slovenskega jezika.
3. **Pomanjkanje sistemskih rešitev:** Kljub možnostim neformalnega in nesistemskega izobraževanja je očitno, da potrebujemo sistemske rešitve za izboljšanje digitalnih veščin naših mladih generacij. Pozdravljamo reformo šolskega sistema, ki jo izvaja Vlada, saj se zavedamo, da obstajajo pomanjkljivosti v trenutnem šolskem sistemu. Uvedba obveznega predmeta računalništva in informatike bi morala biti ključni korak v tej reformi. Reševanje širšega problema digitalne pismenosti se dolgoročno ne more in ne sme izvajati preko ne sistemskih programov in projektov, saj to ne omogoča doseganja konkurenčnosti državljanov in gospodarstva v sodobni družbi.
4. Gospodarstvo se sooča z velikim pomanjkanjem IKT strokovnjakov v podjetjih, kar prikazuje tudi raziskava Eurostat. Slovenija je na prvem mestu po težavah podjetij pri kadrovanju IKT strokovnjakov. V Sloveniji bi letno morali usposobiti 6000 IKT strokovnjakov, trenutno pa jih le 2500. **To je kritična ovira za razvoj in konkurenčnost podjetij v digitalni dobi.** Zaradi tega se zavzemamo

za obvezno uvedbo predmeta računalništva in informatike v osnovne in srednje šole, da bi zagotovili ustrezno usposobljeno delovno silo za potrebe gospodarstva in tudi njihovo konkurenčnost.

5. **Konstantno povečevanje potreb po digitalnih profilih v gospodarstvu.** Rezultati kontinuirane raziskave digitalnega inovacijskega stičišča Slovenije (DIHS) kažejo na hitro naraščajočo potrebo po digitalnih profilih v podjetjih. To povečanje potreb med letoma 2021 in 2023 za 50 - 100 % poudarja nujnost izobraževanja na področju računalništva in informatike. Brez uvedbe obveznega predmeta v šolski sistem se bomo na dolgi rok konstantno srečevali s pomanjkanjem strokovnjakov.

Na podlagi navedenih ugotovitev in dejstev, Gospodarski strateški svet za digitalizacijo močno podpira uvedbo obveznega predmeta računalništvo in informatika v osnovne in srednje šole v Sloveniji. To je ključni korak k izboljšanju digitalnih veščin naših državljanov in pripravi mladih na uspešno sodelovanje v digitalni družbi ter zadovoljevanje potreb gospodarstva. Gospodarski strateški svet za digitalizacijo se zaveda, da bo potrebno na rezultate šolske reforme ter prve kadre počakati vsaj 4 leta, kar pomeni, da z uvedbo predmeta računalništvo in informatika ne smemo odlašati.

Predsednik strateškega sveta

Igor Zorko

generalna direktorica GZS

Vesna Nahtigal

